

Stortingets finanskomite

Deres ref:

Vår ref:

Dato: 11. oktober 2019

Statsbudsjettet 2020

Fastlandsindustrien er inne i en investeringsbølge, vi må tilbake til før finanskrisen i 2008 for å finne høyere nivå. Oppgang i oljeinvesteringene gir gode markeder for leverandørene, mens tiltakende uro internasjonalt gradvis merkes for eksportindustrien.

Norsk Industri er tilfreds med innretningen av den økonomiske politikken, inklusiv nedgang i oljepengenes andel av fastlandsøkonomien og en budsjettimpuls på minus 0,2 prosentpoeng. Men bruk av oljepenger på opp mot 250 milliarder kroner per år setter økende krav til innretningen av pengebruken. Den store satsning innen samferdsel må fortsette, satsningen innen innovasjon og forskning ikke stoppe opp – og skatteleggingen av arbeidende kapital må fortsatt reduseres.

Vi verdsetter at handlingsrommet som oljepengene gir, blir rettet inn mot de tre satsningene: samferdsel, skatt og innovasjon, gjengitt i figuren på side 49 i NB 2020. Vi setter pris på at andelen har økt siden 2013. Norsk Industri ønsker at produktivitet og nødvendige reformer bidrar til at den skal øke ytterligere i årene fremover for å skape rom for en raskere omstilling til robuste arbeidsplasser basert på bærekraftig verdiskaping.

Norsk Industri er svært fornøyd med at CO₂-kompensasjonen for karbonpåslaget i kraftprisen fortsetter. Dette er et meget viktig virkemiddel for at Norge skal unngå karbonlekkasje til land som ikke har pris på utslipp av CO₂.

Industribedriftene er avhengig av stabile og forutsigbare rammebetingelser. Derfor er vi svært glad for at Regjeringen fortsetter nedtrappingen av eiendomsskatten på arbeidende kapital ved at maskiner og produksjonsutstyr gradvis tas ut av skattegrunnlaget. Budsjettet er forutsigbart ved at skatter og avgifter er rimelig uendret fra 2019 til 2020. Som alle norske eiere av arbeidende kapital har vi et ønske om lavere skatt på bedrifter og norsk eierskap, og vi ønsker at formuesskatten fortsatt skal reduseres.

Norsk Industri er fornøyd med Regjeringens forslag om CCS-prosjektene med opprettholdelse av fremdriften. Det er helt avgjørende at trykket holdes oppe og følger prosjektplanen for fullskalaprojektet slik at investeringsbeslutningen kan fattes i 2020, og da senest i statsbudsjettet for 2021. Norsk Industri merker seg at ekstern kvalitetssikrer mener at fremdriftsplan med investeringsbeslutning i 2020 synes å være gjennomførbare.

Norsk Industri er tilfreds med at statsbudsjettet inneholder flere gode tiltak som sikrer tilgangen på kompetanse for industrien, blant annet 15 millioner kroner til nytt trepartssamarbeid, 100 nye studieplasser i høyere yrkesfaglig utdanning og 585 millioner kroner i økte bevilgninger for kompetanse, hvorav 315 millioner kroner til "Teknologiløft", "FoU for fornying og omstilling i næringslivet" og "Kvalitet i høyere utdanning".

I tillegg er vi fornøyd med satsningen på innkjøp både av nye læremiddel og digitalt utstyr og økt utstyrsstipend for elever i videregående opplæring som en del av yrkesfagløftet. Og vi er svært positiv til at det settes av midler til å utrede "Nasjonalt lærlingetorg".

Norsk Industri er mot at det innføres veibruksavgift på biodrivstoff. I 2015 ble avgiften for biodrivstoff fjernet for å stimulere til økt produksjon av biodrivstoff. Dette har lyktes og dersom det nå innføres avgift på innblanding over 20% vil det ikke lønne seg å blande inn ytterligere biodrivstoff. I første halvår 2019 var innblandingen på 23%, overoppfyllelse av neste års påbud allerede i år. En innføring av avgift vil gi et tak på hvor mye biodrivstoff det er behov for i det norske markedet. Det vil gi en redusert fornybarandel i veitrafikken.

Det vil også være til hinder for investeringer i produksjon av avansert biodrivstoff som er underplanlegging i Norge. Investeringer i nye industrianlegg krever forutsigbare og langsiktige rammebetingelser, og en slik endring nå er ikke investeringsvennlig.

Skattefunn er brukervennlig og brukes mye av industrien. Særlig ettersom den er rettighetsbasert og grei å forholde seg til i forhold til andre forskningsfinansiering. Ordningen har vært på høring og Norsk Industri var særlig opptatt av økt timesats og at det øvre taket på 50 millioner kroner ble beholdt. Finansdepartementet foreslår at taket senkes, og det er Norsk Industri uenig i. Vi verdsetter økt timesats.

Vi fortsetter i tillegg å etterspørre ordningen som kan løfte eksporten av ferdigvarer. Norsk Industri ønsker en eksportutviklingsordning, og har foreslått 50 millioner kroner årlig til denne. Her er en klar forbedringsmulighet for budsjettet fra NFD.

Norsk Industri ønsker en endring av avgiften for CO₂-avgift på naturgass, LNG. Forslaget legger opp til en endring for å innføre avgift på bedrifter som verken har kvoteplikt eller CO₂-avgift, ca. 75 000 tonn CO₂. Disse bedriftene går fra fritak for avgift til den høye satsen på 550 kr/tonn CO₂. Norsk Industri ønsker en dialog med Komiteen for å finne frem til en løsning som ikke gir de konkurranseutsatte industribedriftene en svært høy avgift fra dag 1.

En uheldig tilleggseffekt av endringen fører til at flere kvotepliktige bedrifter får CO₂-avgift, såkalte doble virkemidler. Dette er uheldig skattepolitikk. Klimaforliket i 2012: *"Komiteen understreker at for virksomheter i fastlands-Norge som er pålagt kvoteplikt, skal man unngå ytterligere regulering som blant annet CO₂-avgift."* (Innst. 390 S (2011-2012), side 15)

Norsk Industri forslår for en presisering etter "... utslipp etter klimavoteloven."
For bedrifter som leverer produkter som gir kvotepliktige utslipp etter klimavoteloven og som kan fritas etter reglene i EUs Energiskattedirektiv bestemmelse (Article) 4b og 21(3) skal avgiften være kr 0 per Sm³ for naturgass/LNG.

I Norge gir vedtaket i 2019 kun fritak for CO₂-avgiften på naturgass/LNG for bedrifter som fritas etter bestemmelse 4b i Energiskattedirektivet mens både Sverige og Danmark inkluderer også petroleumsraffineriene i fritaket (bestemmelse 21(3)). Norsk Industris ønske er at avgiftsvedtaket blir skatteøkonomisk logisk ved å fritas samtidige kvotepliktige bedrifter etter felles bestemmelsene i Energiskattedirektivet. Fritakene i Sveriges og Danmarks knyttet til to bestemmelser har vært slik i flere år.

Dagens "overbeskatning" av noen kvotepliktige bedrifter er omtalt i Skatteproposisjonen side 311 med *"bruk av naturgass i kvotepliktige virksomheter har CO₂-avgift i tillegg til kvoteplikt, og dermed utgjør CO₂-avgiften en skattesanksjon."* Vurderingen av denne skattesanksjonen på side 313 er satt til et proveny på 70 mill kr i 2019.

Vi vil gjerne være i dialog om en forutsigbar avgiftspolitik for konkurranseutsatte bedrifter.